ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫНЫҢ
«МЕКТЕКЕ ДЕЙІНГІ ДАМЫТУ ОРТАЛЫҒЫ»

МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ ТӘРБИЕ МЕН ОҚЫТУ ЖҰМЫСЫН ЖОСПАРЛАУ ӘДІСТЕРІ

тәрбиешілерге арналған

ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛЫҚ

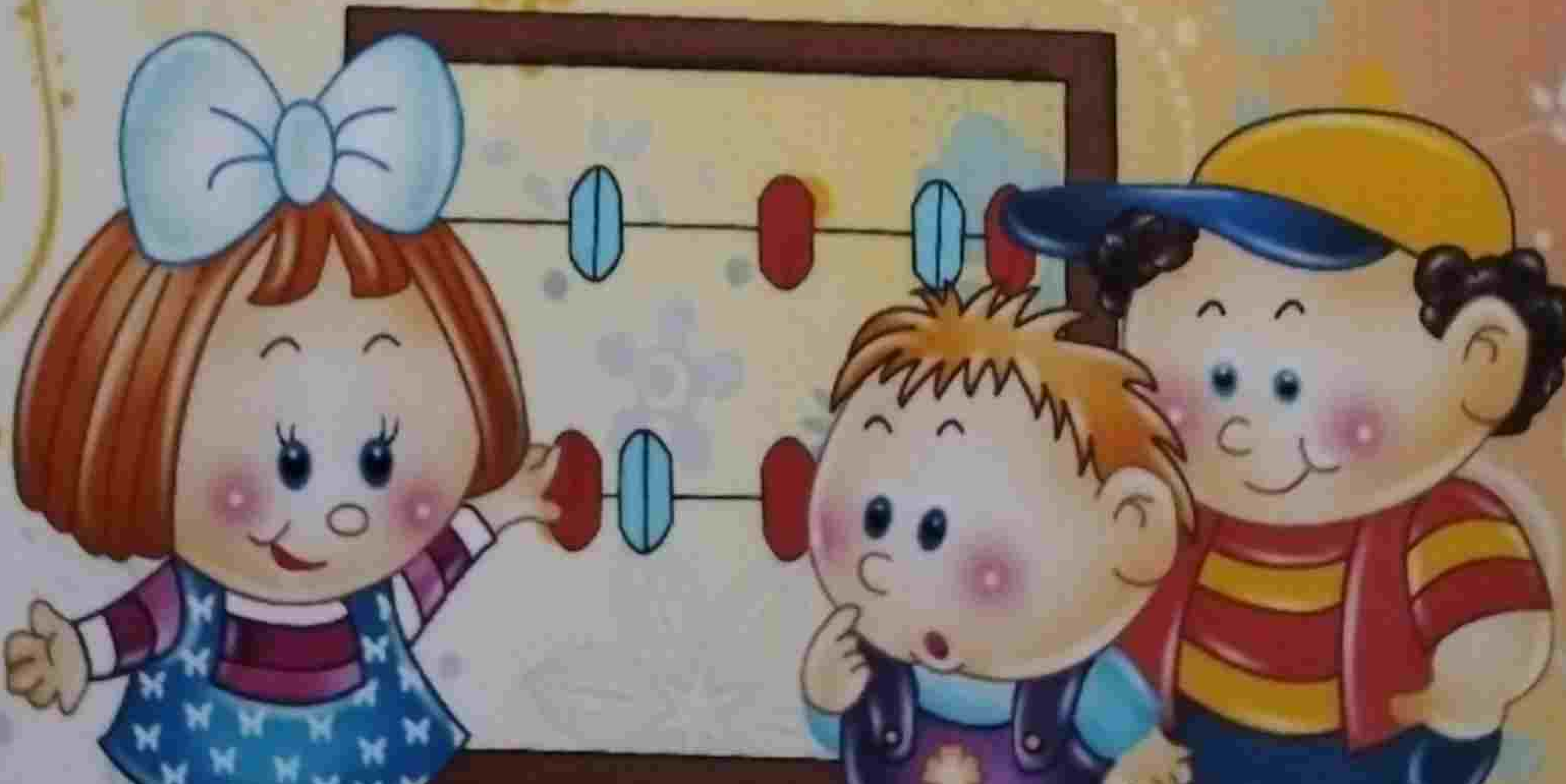

Scanned by TapScanner

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ

ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫНЫҢ
«МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ ДАМЫТУ ОРТАЛЫҒЫ»

МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ ТӘРБИЕ МЕН ОҚЫТУ ЖҰМЫСЫН ЖОСПАРЛАУ ӘДІСТЕРІ

ТӘРБИЕШІЛЕРГЕ АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМ

Scanned by TapScanner

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible] – [illegible]
[illegible] – [illegible]

Құрастырған – **Амирбаева Г.А.**, [illegible]

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту [illegible] *тәрбиешілерге арналған әдістемелік құрал* [illegible] – *Шымкент*. Шымкент қаласы білім басқармасының [illegible] дамыту орталығы, *2022* – [illegible] бет.

Бұл әдістемелік құралда тәрбиешілерге [illegible] ұсынылады, ойындарды жоспарлау, [illegible] тары көрсеткіш құрастырылған. Сонымен қатар [illegible] жазу, өткізу үйлестіру бағыты да [illegible]

Әдістемелік құрал [illegible] арналған.

[illegible]

Scanned by TapScanner

КІРІСПЕ

Әр баланың қызығушылықтарын, ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, жалпы адами және ұлттық құндылықтар негізінде тәрбиеленушілерді толыққанды дамыту мен әлеуетін ашу әр тәрбиешінің басты мақсаты. Мектеп жасына дейінгі балаларды тәрбиелеу мен оқыту үшін жайлы және қауіпсіз білім беру жағдайларын жасау, баланың даралығы мен субъективтілігін қолдауға бағытталған дамытушы заттыққеңістіктік ортаны, оның ішінде арнайы ортаны құру, олардың жас ерекшеліктеріне сәйкес біліктері мен дағдыларын қалыптастыру, мектепке дейінгі білім берудің сабақтастығы мен үздіксіздігі ұстанымдарын қамтамасыз ету, балалардың физикалық дамуы, коммуникативтік, танымдық, зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеушілік қабілеттерін дамыту, әлеуметтікэмоционалдық дағдыларын қалыптастыру, баланың зияткерлік, әлеуметтік дағдыларын және тұлғасын дамыту үшін инновациялық әдістер мен технологияларды қолдану, оқыту, дамыту және тәрбиелеу міндеттерінің бірлігін қамтамасыз ету, балаларды қазақ халқының ұлттық құндылықтарына, отбасылық құндылықтарға, отаншылдыққа, Отанға деген сүйіспеншілікке, мәдени-әлеуметтік нормаларға баулу, балаларды дамыту мен тәрбиелеу үшін отбасы мен мектепке дейінгі ұйымның күш-жігерін біріктіру, баланың мектепте оқуға физикалық, психологиялық, эмоционалдық, әлеуметтік дайындығы үшін тең бастапқы мүмкіндіктерді беру болып табылады.

Тәрбиеленушілердің музыкаға деген қызығушылық пен сүйіспеншілікті, заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру бағдарлама негізінде жүзеге асады. Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету қарастырылған. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру да көрініс табады... Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің яғни шығарманың сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білуге үйрету назарға алынған. Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру басты назарда болуы қарастырылады. Тәрбиешілерге ертеңгіліктерді жоспарлау және өткізу жолдарын көрсете білген.

Scanned by TapScanner

СИҚЫРЛЫ АСЫҚТАР ЕЛІНДЕГІ ӘРІПТЕР МЕН САНДАР

Мақсаты: Балаларды асықтар түрлерімен таныстыру, мақал-мәтелдер мен жұмбақтар шешу және әңгімелеу арқылы ұмыт болған дәстүрлі ойындарымызды еске түсіре отырып асықтар арқылы дәстүрлі және ойындарды ойнап жаңғырту. Асықтар арқылы спорттық ойындар ғана емес балабақша балаларына әр сала бойынша ойнау арқылы білімдерін нығайтуға болатынын түсіндіру.. Асықтарды түрлі заттармен алмастыра отырып танымдық ой арқылы санауға , түстерін ажырата білуге және коммуникация саласы бойынша тілін дамыта отырып сөйлеуге машық-тандыру. Саяхаттау барысында ұлттық ойындарды қайта жаңғырту. Асықтарды санау, құрастыру, асық үстінен жүру, математикалық логикалық тапсырмаларды шешу. Дәстүрдентыс жапсыру әдісі арқылы асықты жасау, қыс көрінісіндегі ағаштарды салфетка арқылы жапсыру, ермексаздан жасалған мүсінді тіс пастасы арқылы қар көрінісін жасау. Балаларды сурет салу, жапсыру арқылы эстетикалық талғамдарын қалыптастыру.

Қажетті ресурстар: әр түрлі боялған асықтар, слайд, Д/Ойын, логикалық ойын, музыка, асық есепшоты, ермексазбен жасалған көрнекілік, кардон, тіс пастасы, мақта таяқшасы, қылқалам, салфетка, су, сулы орамал, қиынды ақ қағаз, асық бейнеленген ақ кардон, қарақұмық ,пва желімі.

Алдын-ала жұмыстар: Асықтар туралы қысқаша әңгімелеу. Блингвалдық компоненттері:. Сиқырлы - большебный , Саяхат-путешества. Инклюзивтік әлеумет: Балаларды өзіме жақын тарта отырып тапсырма-ларды қызығушылықпен орындауға мүмкіндік жасау.

Қызмет кезеңдері	Тәрбиеші қызметі	Балалар қызметі
Ұйымдастырушы қозғаушы қызмет түрі	Шаттық шеңбері: Біз қандаймыз, қандаймыз, Шұғылалы таңдаймыз. Күлімдеген күндейміз, Ренжуді біз білмейміз. Қуанамын мен де, Қуанасаң сенде. Қуанайық достарым . Арайлап атқан күнге. Мы солнцу скажем «Здравствуй!» Мы скажем небе «Здравствуй!» «Пусть утро будет ясным» Природе скажем мы. Пусть будет мир прекрасным! Сәлеметсіздерме қонақтар! Сәлеметсіздерме апайлар!	Балалар өлен жолдарын қимыл қозғалыспен көрсетіп айтады.

Scanned by TapScanner

Ұйымдастыру-ізденушілік	Сәлеметсіңдер ме балалар! Көңіл күйлерің жақсы ма! Балалар қазір қай мезгіл? Қыс мезгілі туралы қысқаша әңгімелеу. Суреттер арқылы сұрақ жауап. Слайд: Жарайсыңдар балалар. Балалар сендердің саяхаттағыларың келе ме? Олай болса бүгін барлығымыз сиқырлы асықтар еліне саяхаттаймыз. Ғажайып сәт: Сәлеметсіңдерме достар? Ой бұл қай жер біз қайда келдік. Тәрбиеші:Сәлеметсіңдерме балалар, бұл балабақшағой, Әли: Апай біз атамның ауылына барамыз деп қарындасым екеуміз жолға шыққан едік, адасып кеткенге ұқсаймыз. Тәрбиеші:. Әли сендер ауылға өздерің үлкендерсіз шыққансыңдарма? Сендер әлі кішкентайсыңдар бұлай болмайды.Әли: Енді қайталанбайды. Апай кешіріңіздерші сіздер бізге ауылдағы атамызды табуға көмектесесіздер ме? Тәрбиеші: Балалар Әли мен Аяға көмектесесіндерме? Сендерге ауылдағы аталарыңды табуға көмектесеміз, бірақ қазір балалармен бірге сиқыры асықтар еліне саяхатқа шығайын деп едік, сендер бізбен бірге сиқырлы асықтар еліне саяхаттағыларың келеме? Әли: Әрине саяхаттағымыз келеді. Тәрбиеші: Әли Ая сендер асықтың не екенін білесіңдер ме? Әли мен Ая: Әрине білеміз, біз жаз мезгілінде ата әжеміздің үйінде ауылда болдық, онда асық ойындарын үйреніп келдік, асықтардың сиқырлы екенін атамнан естідім. Тәрбиеші: Жарайсыңдар балалар асықтардың сиқырлы екенін сиқырлы асықтар еліне барлығымыз бірге саяхаттап барып өз көзімізбен көрсек қалай қарайсыңдар. Олай болса сиқырлы асықтар еліне Әли мен Аяны ертіп жолға шығайық.Балалар енді сендердің Әли және Ая деген достарың бар. Достар	Б-р тәрбиешімен сәлемдеседі, суреттер арқылы әңгімелейді,сұрақтарға жауап береді. Әрине саяхаттағымыз келеді. Балалар таңдана қарайды. Сәлеметсіңдерме. Әрине көмектесеміз. Балалар Әли мен Аяны ертіп асықтар еліне саяхаттауға жолға шығады. Массажы асықтар арқылы өлең айтады.

Scanned by TapScanner

Scanned by TapScanner

	3. « Жұмбақтардың шешуін тап?» Орай бүты, бокен сырты, Қші бар, ішегі жок. 2.Зулап түсіп төменге Шыға алмас менсіз богенге. 3.Шелек калпак басында, Сәбіз екен танауы. Қыста кардан туатын Тауып көрші сен оны. 4.Бұл кай кезде болады? Ал кыс мезілінде не көп болады? Тәрбиеші: Ата б-р сұрақтарға дұрыс жауап берді ме? Ата: Әрине дұрыс жауап берді. Тәрбиеші: Жарайсындар балалар сендер сұрақтарға дұрыс жауап бердіңдер. Ата Әли мен Аяны ертіп сізде бізбен бірге саяхаттап қайтсаңыз қайтеді,Сіздің асықтар сиқырын білетініңізді Әли мен Аядан естідік. Ата: Жарайды сіздермен саяхаттап келейік. Тәрбиеші:Ендеше көпірден өтейік. Барлығы көпірден өтеді, бірнеше әдемі асықтарды көреді.Ой балалар қандай әдемі асықтар қараңдаршы? Мұндағы асықтардың ішінде не бар екен? Тәрбиеші ашып көреді, бізге көптеген тапсырмалар берілген екен балалар.Сендер тапсырмаларды орындауға дайынсыңдар ма? 1-ші тапсырма: 1.Қандай асық түрлерін білесіңдер? Олар қалай аталады? 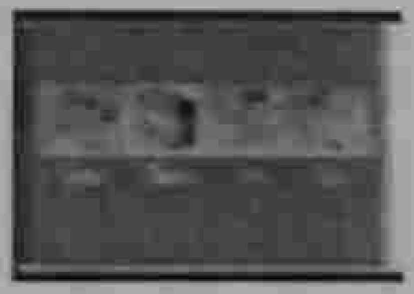 2.« Асықтарды 1 ден 10 ға дейін ретімен тізу» (үш тілде санау) 3.Кім жылдам? логикалық ойын 1.Апасы Сезімге дүкеннен төртбұрышты үш доп әкелді. Сезім біреуін Аянатқа берді, біреуін Мерейге берді. Сезімде неше доп қалды? 2.Балабақша ауласында өсіп тұрған қайың ағашында 2 алма бар екен. Бір 10 алманы торғай жеді, біреуін қарға жеді. Қайыңда неше алма қалды? 3. Мұзды қала неден жасалған?	Кыс мезгілінде Кар Балалар куанып көпірден өтеді. Балалар асықтарға таңдана карайды. Әрине дайынбыз 1.Алшы. 2.Тәйке.3.Бүк. 4.Шік. Балалар асықтарды тізіп шығады. Ба-р асықтарды үш тілде санайды. 1.төртбұрыш доп болмайды. 2.қайыңда алма піспейді. 3.Мұздан 4.Аспаннан асық жаумайды. 2-ші тапсырманың жауабы: 1.Балалар есептерді шығарады. 2. «Бес асық», «Асық ату», «Хан талапай». Т.б.о.

Scanned by TapScanner

ҚОРЫТЫНДЫ

Мектепке дейінгі білім тәрбиеленушілердің физикалық дамуы, коммуникативтік, танымдық, зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеушілік қабілеттерін дамыту, әлеуметтікэмоционалдық дағдыларын қалыптастыру, баланың зияткерлік, әлеуметтік дағдыларын және тұлғасын дамыту үшін инновациялық әдістер мен технологияларды қолдану, оқыту, дамыту және тәрбиелеу міндеттерінің бірлігін қамтамасыз ету, балаларды қазақ халқының ұлттық құндылықтарына, отбасылық құндылықтарға, отаншылдыққа, Отанға деген сүйіспеншілікке, мәдени-әлеуметтік нормаларға баулу, балаларды дамыту мен тәрбиелеу үшін отбасы мен мектепке дейінгі ұйымның күш-жігерін біріктіру, баланың мектепте оқуға физикалық, психологиялық, эмоционалдық, әлеуметтік дайындығы үшін тиімді ұсынымдар көрініс тапқан.

Тәрбиеленушілердің шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін дамыту балалардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, күн сайын ойын қиялдауын, қоршаған әлемді бейнелі қабылдауын қалыптастыру, өзінің түсініктерін, ойларын, сезімдерін көркем түрде жеткізе білуге үйрету болып табылады. Балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау қабілетін қалыптастыру, балалардың шығармашылық қабілеттерін, қоршаған ортаны эстетикалық тұрғыдан қабылдауын дамыту, қоршаған әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру, өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу, музыкаға, өнердің түрлеріне, өнер туындыларына ұқыптылықпен қарауға тәрбиелеу, балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау, балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сақтау. Музыкаға қызығушылық пен сүйіспеншілікті қалыптастыру. Музыка мектепке дейінгі ұйымда тәрбиеленушілер ән айту, аспаптық мәдениетті, эстетикалық, этикалық және адамгершілік нормаларын меңгерту, жоссарлау өткізу жолдары жазылған.

Scanned by TapScanner

ПАЙДАЛАНҒАН ӘДЕБИЕТТЕР

1. Дүйсембінова Р.К. Қазақтың әншілік өнері: Оқу құралы. – Алматы: Өнер, 1998. – 110 б.

2. Дүйсембінова Р.К. Музыкалық білім беру педагогикасы: оқу құралы. - Талдықорған, 2006. -216 б.

3. Ахметова М. Ән өнері және уақыт. – Алматы: Өнер, 1993. – 198 б.

4. Балабеков Е. Қазақтың музыкалық фольклоры: Оқу құралы. – Алматы, 2006. – 157 б.

5. Ғизатов Б. Қазақ музыкасының терминологиялық сөздігі. – Алматы: Өнер. 1987. – 232 б.

6. Қоңыратбай Т. Қазақ халқының музыкалық фольклоры //Музыка әлемінде. 2004, №2. - 34-38 б.

7. Әденбаев С.Ш. Тәрбие теориясы және әдістемесі., Алматы., Дарын, 2004.-152 б.

8.Абдуллин Э.Б. Николаева Е.В. Теория музыкального образования., Москва., Академия., 2004.-336 с.

9.Момынұлы П. Музыкалық эстетикалық тәрбие., Алматы., Қазақпарат.,2000.-270 б.

10.Ұзақбаева С. Тамыры терең тәрбие. Алматы., Білім, 2005.-232 б.

11.Меңдаяқова Қ.М., Қарамолдаева Г.Ж. Мектепте музыка тәрбиесін беру әдістемесі., Алмат., Әл-Фараби., 1997 .-132 б.

Scanned by TapScanner

МАЗМҰНЫ

Кіріспе...3
Сиқырлы асықтар еліндегі әріптер мен сандар 4
Сиқыршының он саусағы 10
Сиқырлы асықтар еліндегі әріптер мен сандар 15
Су өмір нәрі 21
Мен не үйрендім, не білдім 28
Ормандағы «Үйшік» ертегісі..33
Қош бол,сүйікті балабақшам!!!..37
Аттаныңдар бала шақтан, болашаққа..................................43
Талаптарың таудай,қанаттарың талмай
биіктерге самғаңдар!!!..49
Таудай талап берген балабақшам 54
Көктем бізді шақырады...60
Ананың аяулы алақаны..64
Кел, жаңа жыл! жаңа жыл! 69
Жаңа жыл құтты болсын!!!!!...75
Ормандағы Жаңа жыл!..86
Жаңа жыл!..93
Таудай талап берген балабақшам 99
Тәуелсіз ел Қазақстан! 103
Тәуелсіздік тал бесігім 107
Тәуелсіздік тірегі-қайсар рухты қазақстан 112
Жүрегімнің ішіндегі жүрегім 116
«Алтын балық» ертегісінің желісімен................................121
Ана өмір шуағы 124
Қорытынды...128
Пайдплпнғпн әдебиеттер..129

Scanned by TapScanner

Құрастырған
Анарбаева Р.А. - №29 «Ай-Керім»
бөбекжай-бақшасының тәрбиешісі

МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ ТӘРБИЕ МЕН ОҚЫТУ ЖҰМЫСЫН ЖОСПАРЛАУ ӘДІСТЕРІ

Тәрбиешілерге арналған

ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМ

Басуға 22.12.2022ж. қол қойылды.
Қалыбы А4. Қаріп түрі «Таймс».
Көлемі 8,25 шартты баспа табақ. Таралымы ____ дана.

«Нұрлы Бейне» баспасында басылды.
Тапсырыс №2212
Шымкент қаласы, А. Байтұрсынов көшесі, 15 «Б»
e-mail: nurly-beine@mail.ru
+7 701 77 97 167; 8 (7252) 50 16 21
+7 775 389 18 28: +7 771 144 46 30.

Scanned by TapScanner